

RAKENTAMISTAPAHOHJE

asemakaava nro 8477

Kalevanrinne

koskee kortteleita nro 835, 845 ja 885

EHDOTUS YLA: 04.02.2014

kuva 1. Suunnittelualan sijainti Tampereella.

Tekijät ja tilaajat, karttaoikeudet, tekijänoikeusmerkinnät

Tilaja:
Tampereen kaupunki

Tekijät:
WSP Finland Oy
Aihio Arkkitehdit Oy
BST-Arkkitehdit Oy
Arkkitehtitoimisto Eero Lahti Oy
Arkkitehtitoimisto Antti Ylinen Oy

Karttaoikeudet: Tampereen kaupunki

Tekijänoikeudet:
WSP Finland Oy
Aihio Arkkitehdit Oy
BST-Arkkitehdit Oy
Arkkitehtitoimisto Eero Lahti Oy
Arkkitehtitoimisto Antti Ylinen Oy

Rakentamistapaohjeen tarkoitus ja oikeusvaikutteisuus

Rakentamistapaohjeen tarkoitus on tarpeellisiksi arvioituissa kohteissa antaa toteuttamista ohjaavia konkreettisia ohjeita ja suosituksia. Ohjeiden tulee tukea ja täsmentää asemakaavan ja siihen liittyvien kaavamääräysten sisältöä ja antaa niille lisäarvoa. Rakentamistapaohjeiden periaatteita noudattava rakentaminen nopeuttaa ja helpottaa rakennuslupien myöntämistä. Rakentamistapaohje on asemakaavan liiteasiakirja, joka esittää hyväksyttävän rakentamistavan.

Rakentamistapaohjeen käyttö

Rakentamistapaohjetta käytetään eri valmiusvaiheissaan päätöksenteon ja kaavojen vaikutustenarviointien työkaluna sekä toteuttamistapojen ohjeena suunnittelijoille ja rakentajille. Rakentamistapaohjetta tulkitsee rakennusvalvonta. Ohjeita asemakaavamerkinnoista, määräyksistä ja niiden tulkinnasta on esitetty oppaassa: YM; asemakaavamerkinnot ja määräykset; 2003.

Suunnittelualan ominaispiirteet

Alue sijaitsee Tampereen keskustan itäpuolella, n. 2,5 km kaupungin keskustasta. Noin 5,6 hehtaarin kokoinen alue rajautuu pohjoisessa Sammonkatuun, etelässä Sarvijaakonkatuun, Kalevanharjun virkistysalueeseen ja asemakaava-alueeseen numero 8479, sekä lännessä S-marketin tonttiin XIX-835-23 ja tontteihin XIX-835-25 -30, joilla sijaitsee 1990-luvun alussa rakennettuja asuin-kerrostaloja.

Suunnittelualueella sijaitseva rakennuskanta muodostuu 1960-1980 -luvuilla rakennetuista liike-, pienteollisuus- ja varastokäytössä olevista rakennuksista. Alueen nykyisissä rakennuksissa toimii mm. huonekalukauppoja, autokauppa ja –huoltotoimintoja sekä pienempiä erikoisliikkeitä.

Kaava-alueesta luoteeseen levittyy Kalevan asuinalue. Sammonkadun pohjoispuolella sijaitsee 1960-luvun alkupuolella rakennettuja VI-kerroksisia asuin-kerrostaloja, v. 1965 rakennettu entinen kauppaoppilaitoksen rakennus ja puistoaluetta. Hervannan valtavyölyän varressa on vuonna 1983 valmistunut Iskun kaksikerroksinen liikerakennus ja Sarvijaakonkadun eteläpuolella Kalevan liikekeskus.

Sarvijaakonkadun eteläpuolella sijaitsee lännessä lukien Kalevanharjun virkis-

tysalueen rinnemetsää, v. 1969 rakennettu yksikerroksinen entinen kaupungin kuljetustoimiston auto- ja korjaushallirakennus, jossa on nykyisin mm. työpaja-toimintaa, Tampereen Sähköverkko Oy:n muuntamokenttä rakennuksineen sekä I-II -kerroksinen v. 1983 rakennettu liike- ja toimistorakennus Sarvijaakonkadun ja Rieväkadun kulmassa. Idässä suunnittelualue rajautuu Sammonkadun, Sarvijaakonkadun ja Rieväkadun laajaan risteysalueeseen.

YLEISET TAVOITTEET

Tämä rakentamistapaohje on laadittu ohjeistamaan Kalevanrinteen asemakaavan nro 8477 toteutusta.

Tavoitteena on toteuttaa asuinkerrostaloja, katutason liike-, työ ja palvelutiloja ja townhouse-tyyppisiä kaupunkipientaloja.

Asuinalueen suunnittelu tehdään Kalevan kulttuurihistorialliseen miljööseen sovittaen. Alueen rakennusten massoittelu, väritys ja materiaalit sekä pihamiljööt pyrkivät jatkamaan Kalevan henkeä.

Alue sijoituu maisemakuvallisesti merkittävän metsäisen Kalevanharjun juurelle. Maisemakuvallisena tavoitteena on säilyttää edelleen Kalevanharjun aseman dominanttina. Uuden alueen korkeat pistetalot muodostavat pilariston, joiden välissä on suuriksi kasvavia lehti- ja kuusipuita. Alue toimii Kalevanharjun vastaparina säilyttäen korkean ja metsäisen harjurinteen alueen levollisena taustana.

Koko alueen suunnittelussa on tärkeää uudisrakentamisen, pysäköintialueiden ja maanalaisten pysäköintilaitosten ympäristöön sovittaminen, eheän kaupunkikuvan luominen sekä alueen toimivuus.

Asemakaava-alueella pyritään selkeään rakentamiskokonaisuuteen ja Kalevalle ominaisen rakentamismääräyksen säilyttämiseen. Rakennuksilla on ryhmittäin selkeät omanlaiset korkealuokkaiset arkkitehtoniset veistokselliset tyylit ja identiteetit sekä yksinkertaiset rakennusten muodot. Asuinrakennukset muodostavat selkeästi hahmotettavia yhtenäisiä 2-4:n rakennuksen ryhmiä, joiden sisällä tulee käyttää hallitusti yhteistä muotokieltä, mittakaavavaihtelua ja toiston keinoja.

kuva 2. Kaava-alueen rajausta punaisella. Katkoviivalla lähivaikutusalue.

KORTTELITASO

KORTTELI 835

Arkkitehtuurin lähtökohdat

Asemakaava-alueella pyritään selkeään rakentamiskokonaisuuteen ja Kalevalle ominaisen rakentamsväljyyden säilyttämiseen. Rakennukset muodostavat yhtenäisen suurkorttelin, joka muodostuu kahdesta L-kirjaimen muotoisesta rakennusmassoista, sekä yhdestä erillisestä pistetalosta kivijalkaliikkeen

Korttelitason perusratkaisut

Asuinrakennusten suuntauksessa ja massoitellussa hyödynnetään ilta-aurion suuntaan, länteen avautuvia julkisivuja arkkitehtonisena teemana.

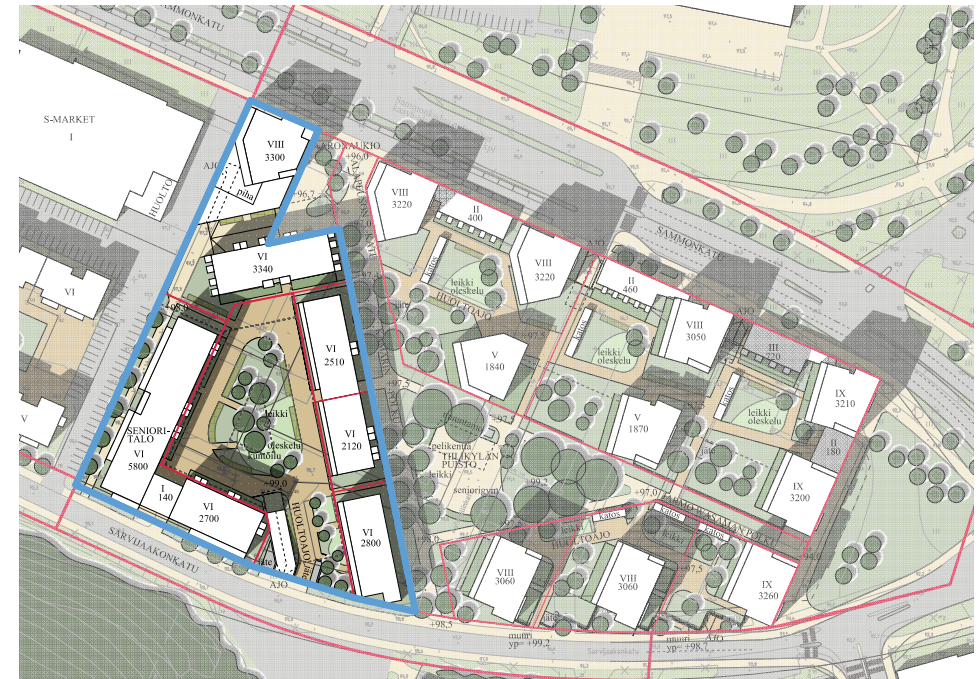
Lamellikortteli senioriasuntoineen muodostaa omaleimaisen kokonaisuuden suojaisine pihoineen. Pitkä rakennusmassajono juontuu ”Kiinanmuuri”-ajatuksesta ja jäsentää muodonannolla mm. kulkuyhteyksiä.

Rakennusten sijoittelu tontilla ja etäisyydet viereisiin rakennuksiin

Rakennukset on sijoitettu korttelin reunoille muodostaen suojaisan yhteispihan. Läheisyys viereisiin rakennuksiin ja yhtenäiset vinot jatkuvat kattopinnat voimistavat korttelin muurimaista teemaa.

Tonttien rajaus

Tontit liittyvät toisiinsa ilman raja-aitoja. Pihatasot rakennetaan samaan tasoon tonttien välillä.

kuva 3. Kaavan havainnekuva. Kortteli 835 rajattu sinisellä.

kuva 4. Ilmaviistokuva. Kortteli 835 kuvan alareunassa.

Tonttien liittyminen ympäristöön ja rakennuskantaan

Rakennukset muodostavat muurimaisen taustan alueen puistolle. Sarvijaakonkadulle muodostuu katumainen julkisivu senioritalon pääsisäänkäynteineen. Katumainen julkisivu kääntyy länteen LPA alueen suuntaan. Pohjoisosan korttelitorille avautuvat liiketilat.

Huolto-, pelastus ja pysäköintiliikenne

Ajo pysäköintilaitokseen tapahtuu kaava-alueen ulkopuolelta tontin 835/23 kautta rasiiteena ja Sarvijaakonkadulta katettuna ajoramppina. Ajoluiskat rakennetaan rakennusmassan sisään sekä katettuna ramppina korkealaatuisin materiaalein. Invapaikkojen toteuttamisessa ja ylläpidossa on varmistettava sijoittuminen lähimmäs sisäänkäyntejä esteettömästi, selkeät käyttötarkoituserkinnät, riittävät tilavaraukset, hyvä valaistus ja opastus.

Huolto- ja pelastus tapahtuu kortteleita ympäröiviltä kaduilta, sekä pihojen kautta. Pihojen suunnittelussa on huomioitava pelastuksen tarpeet; mm. ajoreitin leveys, pelastusauton nostolaitteen ulottuma ja nostopaikkojen tilanvaraukset. Pelastustiet tulee rakentaa paikallisen pelastusviranomaisen ohjeiden mukaan.

Jätteiden keruu voidaan suorittaa Sarvijaakonkadulta ja toriaukean suunnalta. Jätehuoneiden ja jätesäiliöiden suunnittelussa on huomioitava ajoväylien leveys, korkeus ja kantavuus. Jätehuoltomääräysten mukaan jättilaan on oltava suora pääsy ulkoa, ilman oven edessä olevaa katosta tai kynnystä. Myös pohjan on oltava kova ja kantava. Jäteautolla on oltava esteetön pääsy keräilyvälineiden välittömään läheisyyteen ja sen on pysyttävä myös kääntymään kiinteistöllä. Jätepisteen läheisyyteen istutettavat kasvit eivät saa myöhemmässäkin vaiheessa estää kulkua jätepiesteelle tai olla tyhjenystapahtuman tiellä. Nostopuusteisen tyhjennyksen ollessa kyseessä täyty myös keräilyvälineen yläpuolelle jäädä riittävästi tyhjää tilaa. Suunnittelussa on oltava yhteydessä Pirkanmaan jätehuoltoon ja pelastuslaitokseen.

kuva 5. Ilmaviistokuva. Kortteli 835 kuvan yläreunassa.

kuva 6. Pelastusliikennekaavio.

PIHA-ALUEET

Pihojen luonne

Korttelialueella on vetovoimaiset, vehreät ja viihtyisät kannelle perustetut piha-alueet. Korttelin keskellä on maanvarainen pihan osa. Korttelin piha-alueella on myös isoiksi kasvavia puita.

Korttelin keskiosan laaja piha-alue on luonteeltaan puolijulkinen ja yhtenäinen. Pihat on valaistu miellyttävästi.

Pihojen toiminnalliset alueet (leikkipaikat, oleskelu)

Piha-alueen yhteinen leikki- ja oleskelupaikka sijaitsee pihan valoisimmalla osalla. Korttelin pohjoisimmassa rakennuksessa on oma leikki- ja oleskelualueensa kattopiharatkaisuna.

Pihojen liittyminen ympäristöön

Pihakannen korot sovitetaan esteettömästi asuinrakennusten porrashuoneisiin pihan puolella. Kannelle ei sallita tasoeroja tonttien välille. Itäisen talorivin välissä on tasoero suhteessa itäpuolella sijaitsevaan puistoon. Pihalta avautuu rakennusten välistä hallittuja näkymiä ympäröiville puisto- ja katualueille.

Aidat, tukimuurit ja portit

Korttelin sisälle ei tule aitoja, ellei leikkialueiden turvallisuus sitä vaadi. Korttelin itäinen tasoero hoidetaan julkisivun värikykyyn sopivalla kiviaineksesta tehtävällä tukimuurilla ja siihen liittyvällä portaikolla. Sarvijaakonkatua vasten voidaan myös rakentaa julkisivun värikykyyn sopiva muuri. Mahdolliset aidat ja portit toteutetaan metallisina ja tummapintaisina teräsprofiilaitoina, jotka istuvat rakennusten detaljimaailmaan.

Kasvillisuus ja istutukset

Puuston ja kasvillisuuden tarpeisiin soveltuvia istutusalueita tulee sijoittaa korttelialueen niille osille, jotka eivät ole kulkureittiä tai muuta toiminnallista aluetta. Erityistä huomiota osoitetaan yhteispihan keskialueelle, kulkureittien varsiin sekä sisäänkäyntien ympäristöön. Piholla tulee olla puita ja muuta puuvartista kasvillisuutta. Suositeltavia isoja puulajeja ovat koivut, pihtakuuset sekä pilaritervalepät. Pienissä puissa suositeltavia ovat kukkivat puut. Pihalla on yhtenäinen nurmialue oleskeluun ja leikkiin. Pieniä nurmikaistoja vältetään ja niiden sijasta käytetään monipuolisesti matalia pensaita, perennoja tai heiniä. Erillisiä pieniä istutuslaatikoita ei sallita, vaan lähtökohtaisesti istutusalueiden tulee olla samassa tasossa kulkuväylien kanssa, laajempina pihalle integroituina istutusaltaina tai

kuva 7. Maastonmuotoilu luo pihalle mielenkiintoa ja mahdollistaa paksumman kasvualustan.

kuva 8. Oleskelu- ja leikkialueet tulee ottaa luontevaksi osaksi muuta pihatilaa.

korotettuina istutusalueina. Pihalla on toivottavaa olla maastonmuotoilua, kuten loivia kumpareita pihan puustoisilla osilla.

Polkupyöräpaikat ja katokset

Polkupyöräpaikat mitoitetaan kaavan ohjeiden mukaan. Pihakaavioon on merkitty pihalle sijoittuvien pyöräpaikkojen ohjeellinen sijainti. Pyöräkatokset ovat luonteeltaan kevyitä ja ilmavia, niiden tulee olla samaa laatutasoa rakennusten ja muiden pihan rakenteiden kanssa.

Jätehuoneet tai -astiat

Korttelin jätepiestet sijoittuvat pihalle tai rakennuksiin pihakaaviossa osoitettuun paikkaan. Pihojen syväkeräyssäiliöinä toteutettu jätepieste rajataan muusta pihalueesta pensasaidanteella, matalalla julkisivun väritykseen sopivalla muurilla tai vastaavalla rakenteella.

Kulkuväylät

Tontteja yhdistävät kulkuväylät toteutetaan yhtenäisin materiaalein. Pääasiallinen kulkureitti toimii myös huolto- ja pelastustienä. Lisäksi on kapeampia vain kävely-yhteytenä toimivia yhteyksiä puistoon, kadulle ja korttelin eri osien välillä.

Pintamateriaalit ja rakenteet

Pihat rakennetaan yhtenäisin materiaalein vaihteittain toteuttaessakin. Laajoja läpäisemättömiä päällystealueita, kuten asfalttiapintoja, vältetään. Laajat yhtenäiset päällystepinnat jäsennellään luonnonkivi- tai betonilaatta-aluein. Kulkureittien reunat viimeistellään luonnonkivisin reunatuin. Sisäänkäyntien edustat on kivetty. Portaat ovat kiviaineisia. Paikoituskannen maanpäälliset rakenteet, kuten ilmanvaihtohormit ja savunpoistorakenteet sijoitetaan osaksi rakennuksia tai pihan rakenteita. Korttelin piharakenteet muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden rakennusten kanssa.

Hulevesijärjestelyt

Alueen hulevedet ohjataan pois kannelta kohti maanvaraisia pihan osia ja katualuiden hulevesiviemäriin. Pihan maanvaraisille osille varataan tilaa hulevesien viivytysrakenteille, joissa hulevesiä viivytetään hulevesimääräyksen mukaisesti. Hulevesien viivytysrakenteiden ohjeellinen sijoittelu on esitetty pihakaaviossa. Hulevesien viivytysrakenteet tulee integroida pihan muuhun maastonmuotoiluun ja kasvillisuuteen. Pihakaavion ohjeelliset lumien kasauspaikat on suunniteltu siten, että sulamisvedet pääsevät valumaan maanvaraisille osille ja siitä edelleen hulevesiviemäriin.

kuva 9. Leikkaus A Sarvijaakonkadulta. Yleissuunnitelmassa on varaus kadunvarsipysäköinnille. Katupuut toisivat vehreyttä katutilaan.

kuva 10. Leikkaus F korttelin sisäpihalta. Parvekkeet ja asuntoterassit aukeavat pääosin sisäpihalle, jolloin sen vihreyteen ja ladukkuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

kuva 11. Kaavio piha-alueiden toiminnallisesta järjestelystä.

RAKENNUSTEN PERUSRATKAISUT

Arkkitehtuuri ja tyyli

Lamellikorttelin rakennukset muodostavat muurimaisen aiheen korttelin ulkosivulle. Muurimaisuutta korostetaan yhtenäisillä vinoilla jatkuvilla kattopinnoilla. Sisäpihanpuolisilla julkisivuilla sijaitsevat parvekekentät. Muurimainen ulkokuori on kiviainespinainen, puhtaaksi muurattu tiili tai rappaus. Sisäpihan julkisivut ovat saumatonta kiviainespintaa, esim. rappausta. Rakennusten ulkopuolen julkisivujen aukotus muodostuu esim. erikokoisista ja vapaasti sijoittuvista ikkunoista, joissa päällekkäiset ikkunat ovat erilinjassa toistensa kanssa.

Sammonkadun asuinrakennus muodostaa muotokieleltään yhtenäisen rakennuksien ryhmän korttelin 885 rakennusten kanssa. Massoittelua jäsenetään erikorkuisilla rakennusmassan osilla, joista matalampi osa on sisänvedetty katulinjasta. Julkisivujen aukotus muodostuu vertikaalisesta aiheesta ja ikkunat on ryhmitelty selkeiksi kokonaisuuksiksi.

Mittasuhteet

Lamellikorttelin rakennukset ovat kuusi kerrosta korkeita, kapearunkoisia lamellitaloja. Taitekatto muodostuu yhtenäisistä vinoista jatkuvista kattopinnoista.

Sammonkadun rakennus on kahdeksan kerrosta korkea pistemäinen rakennus. Korkeamman rakennusosan kattolape on kallistettu kadulta pihan suuntaan.

Sovittaminen maastoon, sokkelit

Maantasokerroksissa sokkelin näkyvien osien verhouksena on tumma kiviainespinta.

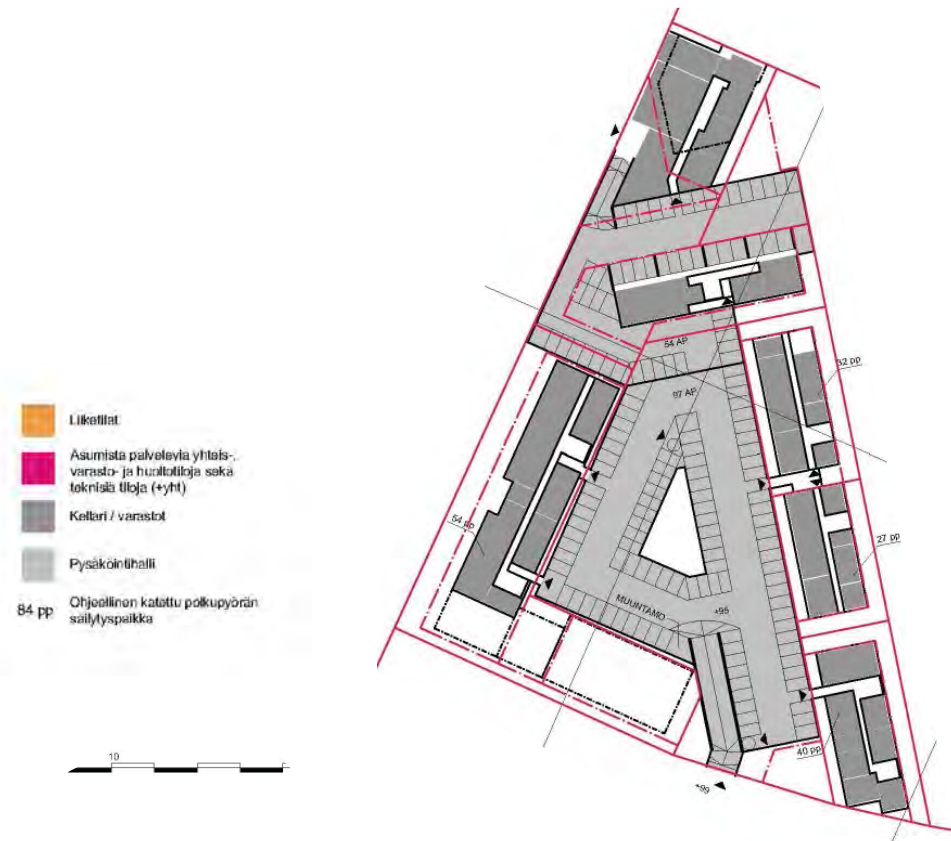
Pysäköintilaitokset

Autopaikat sijoitetaan pihakannen alapuoliseen pysäköintilaitokseen. Pysäköintilaitosten kansitasot sovitetaan ja maisemoidaan siten, ettei kannen reunaa havaitse pihamiljöössä (kuva 11).

Sisäpinta, lattia ja yläpohja käsitellään vaaleina, esim. valkoisen sävyisinä, jotta avaruus ja valoisuus säilyvät kohtuullisella valoteholla. Ajourampit katetaan tai sijoitetaan rakennusmassojen sisään. Pysäköintilaitokset ovat liitettävissä viereisten tonttien laitoksiin. Pysäköintilaitoksien ilmanvaihtokanavat pyritään integroimaan rakennuksiin.

kuva 12. Julkisivu Sarvijaakonkadulle.

kuva 13. Pysäköintikaavio.

RAKENNUSTEN TILOJEN LIITTYMINEN YMPÄRISTÖÖN

Tilojen avautuminen lähiympäristöön

Pohjoisosan rakennusten julkiseen katu- ja toriympäristöön liittyvät osat suunnitellaan virikkeisinä ja toiminnallisesti elävinä kivijalkakauppojen, palveluiden, työhuoneiden, näyteikkunoiden ja sisäänkäyntien avulla.

Lamellikorttelin rakennusten liittyminen pihoihin toteutetaan hyödyntäen maantasokerroksia toiminnallisesti elävinä yksityisten palveluiden, asuntopihojen, sisäänkäyntien ja ikkunoiden sijoittamisen avulla. Yhteis- ja liiketiloja sijoitetaan korttelin kulmiin.

Alimmat kerrokset (käsitteily)

Liiketiloja sijoitetaan Sammonkadun ja toriaukean varteen ja liiketilat suunnitellaan muunneltaviksi. Liiketiloista tulee olla esteettömiä uloskäyntejä Sammonkadulle ja toriaukealle. Näyteikkunajulkisivujen tulee muodostaa mahdollisimman yhtenäisiä ketjuja. Näyteikkunajulkisivujen tulee mahdollisuuksien mukaan olla suuria ja läpinäkyviä. Toimitilojen sisällä oleva toiminta havaitaan ulkoa ja ulkotilan tapahtumia voidaan seurata sisältä.

Ylimmän kerroksen rakentaminen

Ylimmänkerrosten ylävalon käytön ja pitkien näkymien potentiaalit tulee hyödyntää asutosuunnittelua rikastavana mahdollisuutena. Kattomuodot mahdollistavat ylimmät asunnot korkeana tilana.

Asuinrakennusten ilmastointikonehuoneet tulee sovittaa osaksi veistoksellista rakennuksen hahmoa ja kattomaailmaa.

Porrashuoneet

Esteettömät sisäänkäynnit pääosin pihalta ja/tai kadulta. Ikkunalliset porrashuoneet mahdollistavat luonnonvalon ja näkymiä hissistä ulos.

kuva 14. Näkymä Alapeusonaukiolta.

kuva 15. Viitteellinen periaateleikkaus korttelin 835 kohdalta.

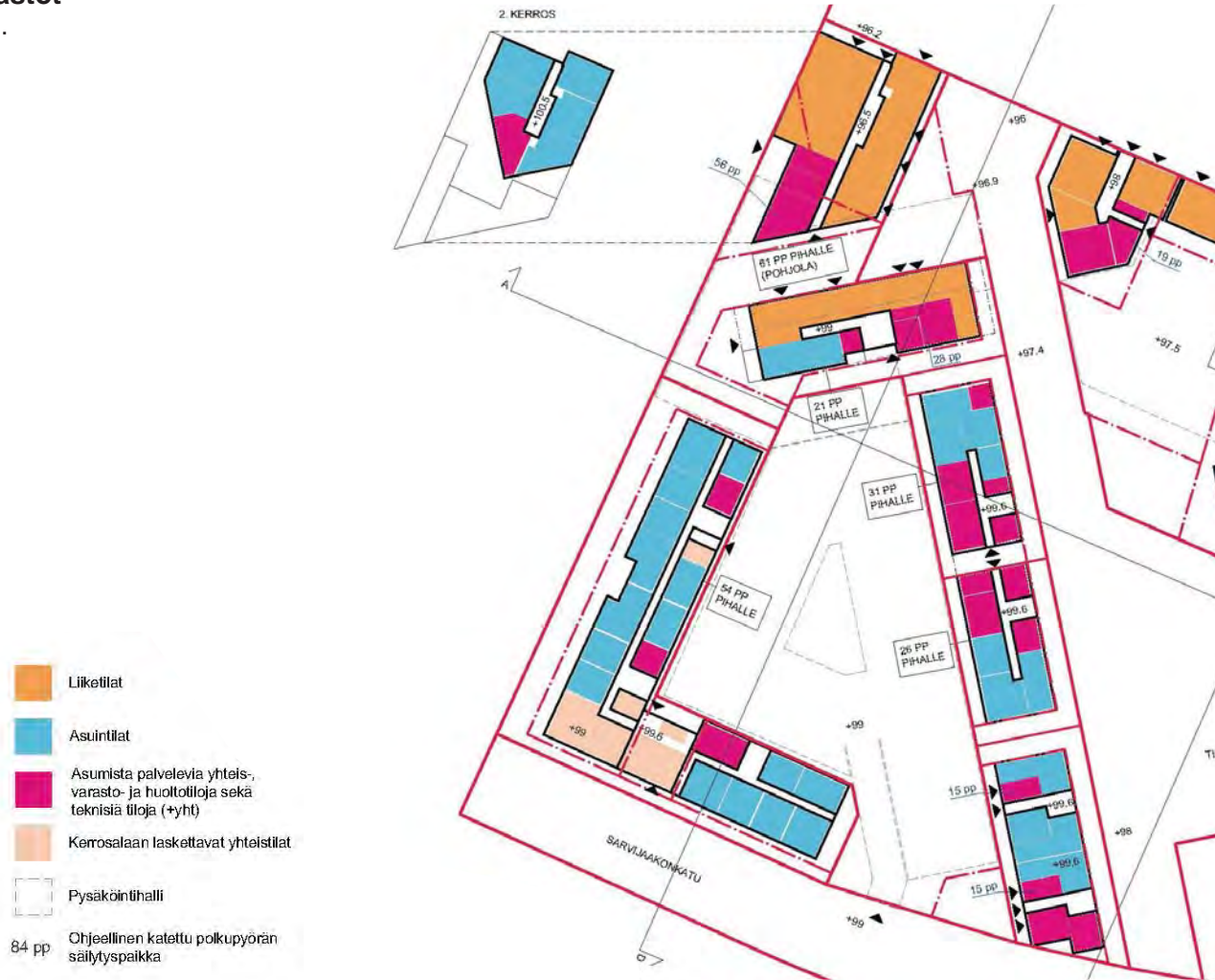

Yhteistilat

Sallitaan kaavamääräysten ohjeiden mukaan. Ohjeellinen sijoittuminen on esitetty pihatason kaaviossa.

Ulkoiluväline-, lastenvaunu- ja polkupyörävarastot

Tilat sijoitetaan rakennusmassan sisään esteettömästi.

kuva 16. Pohjakaavio pihatason kerroksen toiminnoista.

RAKENNUSOSAT

Katto- ja räystääsratkaisut

Räystääslinjan muotoilu muodostaa alueelle omanlaisen identiteetin kaukomaisemassa. Taitekatto muodostuu yhtenäisistä vinoista jatkuvista kattopinnoista. Näkyvät räystääspellit tehdään tummina.

Julkisivujen materiaalit ja värit

Rakennusten julkisivukäsittelyssä tulee suosia selkeitä ja laajapintaisia arkkitehtonisia teemoja, joita voivat olla esimerkiksi yhtenäiset parvekekentät, riittävän laajat julkisivukokonaisuudet ja ikkunaryhmät. Keinoina voidaan käyttää myös taiteellisia ratkaisuja.

Lamellikorttelin julkisivujen ulkopuolen pinnat on kiviainespintaisia, puhtaaksi muurattu karkeapintainen punatiili tai tummaksi poltettu punatiili (esim. Ruukin tiili tai R-punainen) tai punatiilen värinen rappaus. Sisäpihan julkisivut ovat saumatonta kiviainespintaa esim. rappausta, keltaisen värin sävyjä.

Parvekkeet

Sammonkadulle suuntautuvien julkisivujen parvekkeet ovat ranskalaisia parvekkeita. Ulostyöntäviä parvekelinjoja ei sallita. Pihalle avautuvat parvekkeet muodostavat yhtenäisiä parvekekenttiä. Parvekkaiteet ovat metalli-lasirakenteisia, metalliosat ovat tumman värisiä ja lasit ovat kirkkaita tai kuultavia laseja. Parvekkeiden tulee olla lasitettavissa.

Lamellikorttelin puistonpuolelle avautuvan julkisivun parvekkeet ovat ulokeparvekkeita, joissa enintään kolmen päällekkäisen parvekkeen ryhmää ovat samassa linjassa toisiinsa nähden. Parvekkaiteet ovat metalli-lasirakenteisia, metalliosat ovat tumman värisiä ja lasit ovat kirkkaita tai kuultavia laseja. Parvekkeiden takaseinät on sallittua puuverhoilla.

Ikkunat

Näkyvät ikkunarakenteet, vesipellit yms. tehdään tummina.

Sisäänkäynnit

Sammonkadun sisäänkäynnit rakennetaan sisäänvedettyyn rakennusmassaan. Sisäänkäyntiä korostetaan porrashuoneen ikkunalla, joka sijaitsee eri korkeisten rakennusmassojen rajakohdassa.

Lamellikorttelissa pääsisäänkäynnit sijaitsevat sisäpihan puolella. Sisäänkäyntejä voidaan korostaa erilaisilla materiaali- ja/tai väri vaihteluilla.

kuva 17. Julkisivu Sarvijaakonkadulle.

kuva 18. Julkisivun hienorappaus, väri vaalean keltaisen eri sävyjä.

KORTTELITASO

KORTTELI 845

Arkkitehtuurin lähtökohdat

Kolme samantyylistä katua rajaavaa pistekerrostaloa välipihoineen. Rakennukset sijaitsevat sarjana Sarvijaakonkadun reunassa.

Korttelitason perusratkaisut

Asuinrakennusten suuntauksessa ja massoittelussa hyödynnetään ilta-auringon suuntaan, länteen avautuvia julkisivuja arkkitehtonisena teemana. Rakennusten muotoilussa voidaan hyödyntää rakennusten välistä avautuvia näkymiä teemana.

Kortteliin rakennusmassat sijoitetaan katurajaan läheisyyteen Sarvijaakonkadulla. Itäisen rakennuksen katutasoon sijoitetaan liiketilat elävöittämään katutilaa.

Rakennusten sijoittelu tontilla ja etäisyydet viereisiin rakennuksiin

Rakennukset on sijoitettu korttelin reunalle rajaamaan Sarvijaakonkadun katutilaa.

Tonttien rajaus

Yleistavoitteena on, että tontit liittyvät toisiinsa ilman raja-aitoja. Pihatasot rakennetaan samaan tasoon asuntotonttien välillä.

kuva 19. Kaavan havainnekuva. Kortteli 845 rajattu sinisellä.

kuva 20. Ilmaviistokuva. Kortteli 845 kuvan alareunassa.

Tonttien liittyminen ympäristöön ja rakennuskantaan

Pihat avautuvat puiston suuntaan. Pääsisäänkäynti sijoittuu lähelle Sarvijaakonkatua. Liiketilat avautuvat itäosan viheraukiolle.

Huolto-, pelastus ja pysäköintiliikenne

Ajo pysäköintilaitokseen tapahtuu Sarvijaakonkadulta. Ajoluiska katetaan. Invapaikkojen toteuttamisessa ja ylläpidossa on varmistettava sijoittuminen lähimmäs sisäänkäyntejä esteettömästi, selkeät käyttötarkoituserkinnät, riittävät tilavaraukset, hyvä valaistus ja opastus.

Huolto- ja pelastus tapahtuu kortteleita ympäröiviltä kaduilta, sekä pihojen kautta. Pihojen suunnittelussa on huomioitava pelastuksen tarpeet; mm. ajoreitin leveys, pelastusauton nostolaitteen ulottuma ja nostopaikkojen tilanvaraukset. Pelastustiet tulee rakentaa paikallisen pelastusviranomaisen ohjeiden mukaan.

Jätteiden keruu suoritetaan Sarvijaakonkadulta. Jätehuoneiden ja jätesäiliöiden suunnittelussa on huomioitava ajoväylien leveys, korkeus ja kantavuus. Jätehuoltomääräysten mukaan jätetilaan on oltava suora pääsy ulkoa, ilman oven edessä olevaa katosta tai kynnystä. Myös pohjan on oltava kova ja kantava. Jäteautolla on oltava esteetön pääsy keräilyvälineiden välittömään läheisyyteen ja sen on pysyttävä myös kääntymään kiinteistöllä. Jätepisteen läheisyyteen istutettavat kasvit eivät saa myöhemmässä vaiheessa estää kulkua jätepis-teelle tai olla tyhjenystapahtuman tiellä. Nostoperusteisen tyhjennyksen ollessa kyseessä täyty myös keräilyvälineen yläpuolelle jäädä riittävästi tyhjää tilaa. Suunnittelussa on oltava yhteydessä Pirkanmaan jätehuoltoon ja pelastuslaitokseen.

kuva 21. Näkymä Sammonkadun päästä länteen. Kortteli 845 kuvan vasemmassa reunassa.

kuva 22. Pelastusliikennekaavio.

PIHA-ALUEET

Pihojen luonne

Korttelialueella on vetovoimaiset, vehreät ja viihtyisät pääosin kannelle perustetut piha-alueet. Korttelin länsiosassa on maanvarainen pihan osa. Korttelin piha-alueella on myös isoiksi kasvavia puita. Korttelin piha-alue on luonteeltaan puolijulkinen ja yhtenäinen. Pihat on valaistu miellyttävästi.

Pihojen toiminnalliset alueet (leikkipaikat, oleskelu)

Piha-alueen yhteinen leikki- ja oleskelupaikka sijaitsee pihan valoisimmalla osalla.

Pihojen liittyminen ympäristöön

Pihakannen korot sovitetaan esteettömästi asuinrakennusten porrashuoneisiin pihan puolella. Kannelle ei sallita tasoeroja tonttien välille. Pihan itäosassa on tasoero suhteessa pohjoispuolella sijaitsevaan puistoon ja eteläpuolella olevalle kadulle. Pihalta avautuu rakennusten välistä hallittuja näkymiä ympäröiville puisto- ja katualueille.

Aidat, tukimuurit ja portit

Korttelin sisälle ei tule aitoja, ellei leikkialueiden turvallisuus sitä vaadi. Korttelin ja puiston väliset tasoerot hoidetaan tummalla kiviainesmuurilla (kork. 0,5m). Sarvijaakonkadun varressa tukimuri jatkaa julkisivua, joka on samaa väriä ja materiaalia kuin viereiset julkisivut. Nämä tuki- ja seinämuurit toimivat meluesteenä. Mahdolliset aidat ja portit toteutetaan metallisina ja tummapintaisina teräsprofiilaitoina, jotka istuvat rakennusten detaljimaailmaan.

Kasvillisuus ja istutukset

Puuston ja kasvillisuuden tarpeisiin soveltuvia istutusalueita tulee sijoittaa korttelialueen niille osille, jotka eivät ole kulkureittiä tai muuta toiminnallista aluetta. Erityistä huomiota osoitetaan toiminnallisen alueen lähiympäristöön, kulkureittien varsiin sekä sisäänkäyntien ympäristöön. Pihoiden tulee olla puita ja muuta puuvartista kasvillisuutta. Suositeltavia isoja puulajeja ovat koivut, pihtakuuset sekä pilaritervalepät. Pienissä puissa suositeltavia ovat kukkivat puut. Pieniä nurmikaistoja vältetään ja niiden sijasta käytetään monipuolisesti matalia pensaita, perennoja tai heiniä. Erillisiä pieniä istutuslaatikoita ei sallita, vaan lähtökohtaisesti istutusalueiden tulee olla samassa tasossa kulkuväylien kanssa, laajempina pihalle integroituina istutusaltaina tai korotettuina istutusalueina. Pihalla on toivottavaa olla maastonmuotoilua, kuten loivia kumpareita pihan puustoisilla osilla.

kuva 23. Esimerkki pihan oleskeluryhmästä, taustalla hyvin ympäristöönsä sopiva pyöräkatos.

kuvat 24. Kansipihaan saadaan vaihtelua materiaali- ja kasvivalinnoilla sekä muodoilla, alla esimerkki tummapintaisesta kiviainesmuurista.

Polkupyöräpaikat ja katokset

Polkupyöräpaikat mitoitetaan kaavan ohjeiden mukaan. Pihakaavioon on merkitty pihalle sijoittuvien pyöräpaikkojen ohjeellinen sijainti. Pyöräkatokset ovat luonteeltaan kevyitä ja ilmavia, niiden tulee olla samaa laatutasoa rakennusten ja muiden pihan rakenteiden kanssa.

Jätehuoneet tai -astiat

Korttelin jättepisteet sijoittuvat pihalle pihakaaviossa osoitettuun paikkaan. Syväkeräyssäiliöinä toteutettu jättepiste rajataan muusta piha-alueesta pensasaidanteella, matalalla julkisivuun sopivalla muurilla tai vastaavalla rakenteella.

Kulkuväylät

Tontteja yhdistävät kulkuväylät toteutetaan yhtenäisin materiaalein. Pääasiallinen kulkureitti toimii myös huolto- ja pelastustienä. Lisäksi on kapeampia vain kävely-yhteytenä toimivia yhteyksiä puistoon, kadulle ja korttelin eri osien välillä.

Pintamateriaalit ja rakenteet

Pihat rakennetaan yhtenäisin materiaalein vaihteittain toteuttaessakin. Laajoja läpäisemättömiä päällystealueita, kuten asfalttiapintoja, vältetään. Laajat yhtenäiset päällystepinnat jäsennellään luonnonkivi- tai betonilaatta-aluein. Kulkureittien reunat viimeistellään luonnonkivisin reunatuin. Sisäänkäyntien edustat on kivetty. Portaat ovat kiviaineisia. Paikoituskannen maanpäälliset rakenteet, kuten ilmanvaihtohormit ja savunpoistorakenteet sijoitetaan osaksi rakennuksia tai pihan rakenteita. Korttelin piharakenteet muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden rakennusten kanssa.

Hulevesijärjestelyt

Alueen hulevedet ohjataan pois kannelta kohti maanvaraisia pihan osia ja katualuiden hulevesiviemäriin. Pihan maanvaraisille osille varataan tilaa hulevesien viivytysrakenteille, joissa hulevesiä viivytetään hulevesimääräyksen mukaisesti. Hulevesien viivytysrakenteiden ohjeellinen sijoittelu on esitetty pihakaaviossa. Hulevesien viivytysrakenteet tulee integroida pihan muuhun maastonmuotoiluun ja kasvillisuuteen. Pihakaavion ohjeelliset lumien kasauspaikat on suunniteltu siten, että sulamisvedet pääsevät valumaan maanvaraisille osille ja siitä edelleen hulevesiviemäriin.

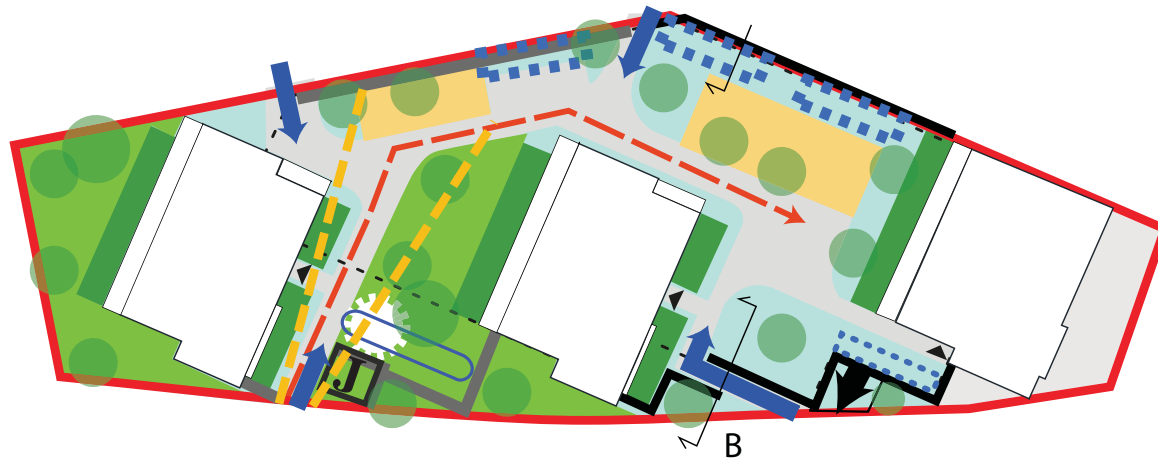

kuva 25. Leikkaus B SarviJaakonkadulta tukimuurin kohdalta.

kuva 26. Lehti- ja havukasvien vaihtelu tuo pihaan vehreyttä ympäri vuoden. Vasemmalta pilaritervaleppä, pihakuusi ja koivu.

	kortteliraja		pyöräkatosten paikka
	jätehuolto		katoksettomat pyöräpaikat
	tonttien/tontin yhteinen toiminnallinen leikki- ja oleskelupiha		ajoluiska maanalaiseen pysäköintiin
	asuntopihavaraus		jalankulkuyhteys tontille
	pihan osa, jolle tulee istuttaa korkeiksi kasvavia puita		huolto- ja pelastustieyhteys
	pääosin istutettava pihan osa		pinnoitettu pääkulkuyhteys
	ohjeellinen puustutus		lumitila
	matala tukimuuri		hulevesien viivytys
	seinämuuri		tärkeä näkymäsektori
			kansipiha
			sisäänkäynti

kuva 27. Kaavio piha-alueiden toiminnallisesta järjestelystä.

RAKENNUSTEN PERUSRATKAISUT

Arkkitehtuuri ja tyyli

Asuinrakennukset muodostavat muotokieleltään yhtenäisen 3:n rakennuksen ryhmän. Massoittelua jäsennetään erikorkuisilla rakennusmassan osilla, joista matalampi osa on sisäänvedetty katulinjasta. Julkisivujen aukotus muodostuu vertikaalisesta aiheesta ja ikkunat on ryhmitelty selkeiksi kokonaisuuksiksi.

Mittasuhteet

Rakennukset ovat kahdeksan - yhdeksän kerrosta korkeita, pistemäisiä rakennuksia. Korkeamman rakennusosan kattolape on kallistettu kadulta pihan suuntaan.

Sovittaminen maastoon, sokkelit

Maantasokerroksissa sokkelin näkyvien osien verhouksena on tumma kiviainespinta.

Pysäköintilaitokset

Autopaikat sijoitetaan pihakannen alapuoliseen pysäköintilaitokseen. Pysäköintilaitosten kansitasot sovitetaan ja maisemoidaan siten, ettei kannen reunaa havaitse pihamiljöössä (kuva 27). Itäosan näkyvät osat käsitellään kaupunkikuvaan sopivina muureina.

Sisäpinta, lattia ja yläpohja käsitellään vaaleina, esim. valkoisen sävyisinä, jotta avaruus ja valoisuus säilyvät kohtuullisella valoteholla. Pysäköintilaitos toteutetaan mahdollisimman vapaana pihakannen tukirakenteista. Ajorampit sijoitetaan rakennusmassojen sisään. Pysäköintilaitokset on liitettävissä viereisten tonttien laitoksiin. Pysäköintilaitoksien ilmanvaihtokanavat pyritään integroimaan rakennuksiin.

kuva 28. Julkisivu Sarvijaakonkadulle.

kuva 29. Pysäköintikaavio.

RAKENNUSTEN TILOJEN LIITTYMINEN YMPÄRISTÖÖN

Tilojen avautuminen lähiympäristöön

Rakennusten julkiseen katu ympäristöön liittyvät osat suunnitellaan virikkeisinä ja toiminnallisesti elävinä kivijalkakauppojen, palveluiden, työhuoneiden, näyteikkunoiden ja sisäänkäyntien avulla.

Rakennusten liittyminen pihoihin ja puistoalueisiin toteutetaan hyödyntäen maantasokerroksia toiminnallisesti elävinä yhteistilojen, asuntopihojen, sisäänkäyntien ja ikkunoiden sijoittamisen avulla.

Alimmat kerrokset (käsittely)

Liiketiloihin sijoitetaan Sarvijaakonkadun itäisimpään rakennukseen ja liiketilat suunnitellaan muunneltaviksi. Liiketiloihin tulee olla esteettömiä uloskäyntejä kadulle. Näyteikkunajulkisivujen tulee muodostaa mahdollisimman yhtenäisiä ketjuja. Näyteikkunajulkisivujen tulee mahdollisuuksien mukaan olla suuria ja läpinäkyviä. Toimitilojen sisällä oleva toiminta havaitaan ulkoa ja ulkotilan tapahtumia voidaan seurata sisältä.

Ylimmän kerroksen rakentaminen

Ylimmän kerroksen ylävalon käytön ja pitkien näkymien potentiaalit tulee hyödyntää asuon suunnittelua rikastavana mahdollisuutena. Kattomuodot mahdollistavat ylimmät asunnot korkeana tilana. Asuinrakennusten ilmastointikonehuoneet tulee sovittaa osaksi veistoksellista rakennuksen hahmoa ja kattomaailmaa.

Porrashuoneet

Esteettömät sisäänkäynnit pihalta. Ikkunalliset porrashuoneet mahdollistavat luonnonvalon ja näkymiä hissistä ulos.

kuva 30. Näkymä pihatasaolta Prisma-aukiolta päin kohti puistoa.

kuva 31. Viitteellinen periaateleikkaus korttelin 845 kohdalta.

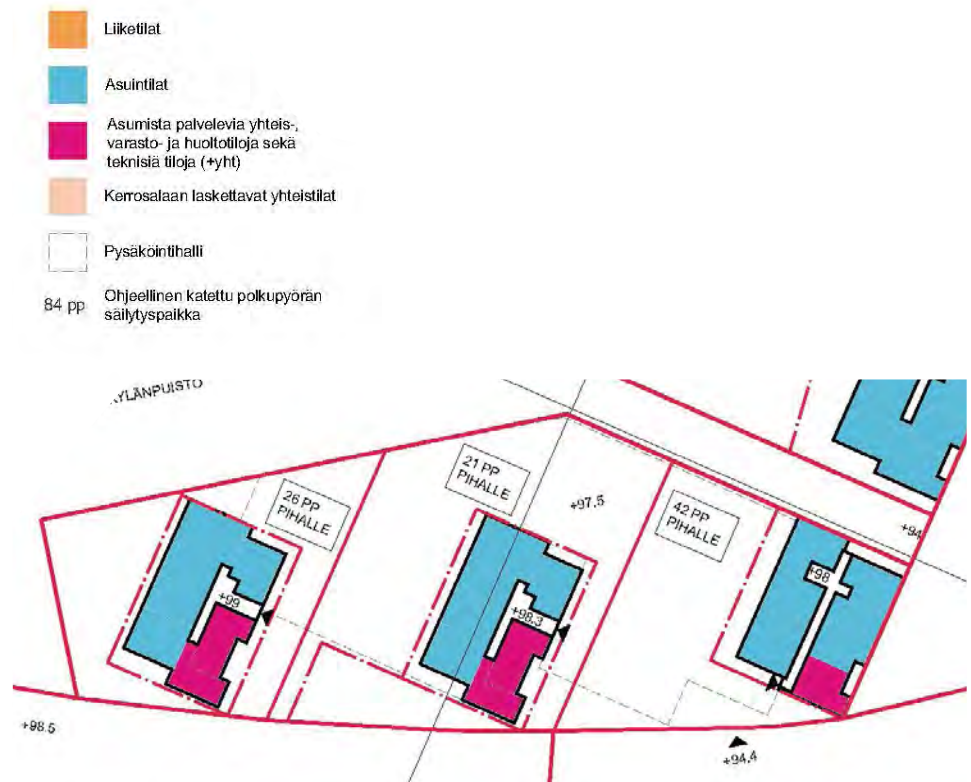

Yhteistilat

Sallitaan kaavamääräysten ohjeiden mukaan. Ohjeellinen sijoittuminen on esitetty piha- ja pysäköintitasojen kaavioissa

Ulkoiluväline-, lastenvaunu- ja polkupyörävarastot

Tilat sijoitetaan rakennusmassan sisään esteettömästi.

kuva 32. Pohjakaavio pihatasokerroksen toiminnoista.

RAKENNUSOSAT

Katto- ja räystääsratkaisut

Räystääslinjan muotoilu muodostaa alueelle omanlaisen identiteetin kaukomaisemassa. Korkeamman rakennusosan kattolape on kallistettu kadulta pihan suuntaan. Näkyvät räystääspellit tehdään tummina.

Julkisivujen materiaalit ja värit

Rakennusten julkisivukäsittelyssä tulee suosia selkeitä ja laajapintaisia arkkitehtonisia teemoja, joita voivat olla esimerkiksi yhtenäiset parvekekentät, riittävän laajat julkisivukokonaisuudet ja ikkunaryhmät. Keinoina voidaan käyttää myös taiteellisia ratkaisuja. Julkisivuvuut ovat saumatonta kiviaines pintaa esim. rappausta, keltaisen värin sävyjä.

Parvekkeet

Sarvijaakonkadulle rakennettaviin rakennusmassoihin sisältyvät parvekkeet ovat ranskalaisia parvekkeita. Ulostyöntyviä parvekelinjoja ei sallita. Pihalle länteen avautuvat parvekkeet muodostavat yhtenäisen parvekekentän. Parvekakaiteet ovat metalli- lasirakenteisia, metalliosat ovat tumman värisiä ja lasit ovat kirkkaita tai kuultavia laseja. Parvekkeiden tulee olla lasitettavissa.

Ikkunat

Näkyvät ikkunarakenteet, vesipellit yms. tehdään tummina.

Sisäänkäynnit

Sisäänkäynnit rakennetaan sisäänvedoin tai julkisivupintaan. Porrashuoneiden sisäänkäyntien tulee erottua selkeästi. Sisäänkäyntejä voidaan korostaa erilaisilla materiaali- ja/tai varivaihteluilla.

kuva 33. Julkisivu Sarvijaakonkadulle.

kuva 34. Julkisivun hienorappaus, väri vaalean keltaisen eri sävyjä.

KORTTELITASO

KORTTELI 885

Arkkitehtuurin lähtökohdat

Seitsemän pistetalon ja kolmen "town house" rakennuksen ryhmä katu- ja puistotiloihin rajautuen.

Korttelitason perusratkaisut

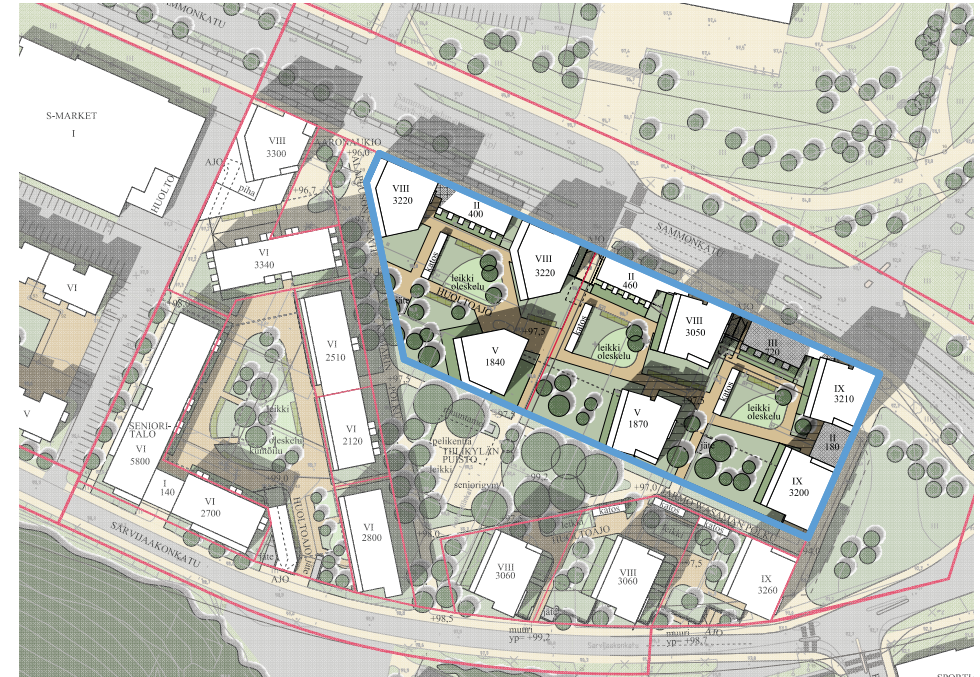
Asuinrakennusten suuntauksessa ja massoittelussa hyödynnetään ilta-aurion suuntaan, länteen avautuvia julkisivuja arkkitehtonisena teemana. Rakennusten muotoilussa voidaan hyödyntää rakennusten välistä avautuvia näkymiä teemana. Kortteliin rakennusmassat sijoitetaan katurajaan kiinni Sammonkadulla. Piha muodostuu osittain pysäköintikannen päälle ollen itäpäässä kerroksen korkeammalla kuin katutaso sisäänkäynnit. Sammonkadun ja itäisen rakennuksen katutasoon sijoitetaan liike-, työ- ja palvelutilat elävöittämään katutilaa.

Rakennusten sijoittelu tontilla ja etäisyydet viereisiin rakennuksiin

Kadunvarren rakennukset on sijoitettu korttelin reunalle rajaamaan Sammonkadun katutilaa.

Tonttien rajaus

Yleistavoitteena on, että tontit liittyvät toisiinsa ilman raja-aitoja. Pihatason rakennetaan samaan tasoon asuntotonttien välillä.

kuva 35. Kaavan havainnekuva. Kortteli 885 rajattu sinisellä.

kuva 36. Ilmaviistokuva. Kortteli 885 kuvan alareunassa.

Tonttien liittyminen ympäristöön ja rakennuskantaan

Sammonkadulle muodostuu katutilaa rajaava julkisivu pääsisäänkäynteineen. Rakennusten välistä avautuu näkymiä puistonsuuntaan ja pihan viheralueet lomittuvat viereisten tonttien kanssa.

Huolto-, pelastus ja pysäköintiliikenne

Ajo pysäköintilaitokseen tapahtuu Sammonkadun kautta. Ajoluiskat rakennetaan rakennusmassaan sisään tai katettuna ramppina korkealaatuisin materiaalein. Invapaikkojen toteuttamisessa ja ylläpidossa on varmistettava sijoittuminen lähimmäs sisäänkäyntejä esteettömästi, selkeät käyttötarkoituserkinnät, riittävät tilavaraukset, hyvä valaistus ja opastus.

Huolto- ja pelastus tapahtuu kortteleita ympäröiviltä kaduilta, sekä pihojen kautta. Pihojen suunnittelussa on huomioitava pelastuksen tarpeet; mm. ajoreitin leveys, pelastusauton nostolaitteen ulottuma ja nostopaikkojen tilanvaraukset. Pelastustiet tulee rakentaa paikallisen pelastusviranomaisen ohjeiden mukaan.

Jätteiden keruu suoritetaan pihakannelta. Jätehuoneiden ja jätesäiliöiden suunnittelussa on huomioitava ajoväylien leveys, korkeus ja kantavuus. Jätehuoltomääräysten mukaan jättilaan on oltava suora pääsy ulkoa, ilman oven edessä olevaa katosta tai kynnystä. Myös pohjan on oltava kova ja kantava. Jäteautolla on oltava esteetön pääsy keräilyvälineiden välittömään läheisyyteen ja sen on pysyttävä myös kääntymään kiinteistöllä. Jätepisteen läheisyyteen istutettavat kasvit eivät saa myöhemmässäkin vaiheessa estää kulkua jätepiselle tai olla tyhjenystapahtuman tiellä. Nostoperusteisen tyhjennyksen ollessa kyseessä täyty myös keräilyvälineen yläpuolelle jäädä riittävästi tyhjää tilaa. Suunnittelussa on oltava yhteydessä Pirkanmaan jätehuoltoon ja pelastuslaitokseen.

kuva 37. Ilmaviistokuva. Kortteli 885 kuvan vasemmassa reunassa.

kuva 38. Pelastusliikennekaavio.

PIHA-ALUEET

Pihojen luonne

Korttelialueella on vetovoimaiset, vehreät ja viihtyisät pääosin kannelle perustetut piha-alueet. Korttelin eteläreunalla on maanvaraiset pihan osat. Korttelin piha-alueella on myös isoiksi kasvavia puita. Korttelin piha-alue on luonteeltaan puolijulkinen ja yhtenäinen. Pihat on valaistu miellyttävästi.

Pihojen toiminnalliset alueet (leikkipaikat, oleskelu)

Piha-alueen yhteiset leikki- ja oleskelupaikat sijaitsevat pihan aurinkoisimmilla osilla.

Pihojen liittyminen ympäristöön

Pihakannen korot sovitetaan esteettömästi asuinrakennusten porrashuoneisiin pihan puolella. Kannelle ei sallita tasoeroja tonttien välille. Pihan itäosassa on tasoero suhteessa eteläpuolella sijaitsevaan puistoon ja pohjoispuolella olevalle kadulle. Pihalta avautuu rakennusten välistä hallittuja näkymiä ympäröiville puisto- ja katualueille.

Aidat, tukimuurit ja portit

Korttelin sisälle ei tule aitoja, ellei leikkialueiden turvallisuus sitä vaadi. Kortteli-piha rajataan etelään ja länteen päin matalalla (kork. 0,5m) tummalla kiviainesmuurilla. Mahdolliset aidat ja portit toteutetaan metallisina ja tummapintaisina teräsprofiilaitoina, jotka istuvat rakennusten detaljimaailmaan.

Kasvillisuus ja istutukset

Puuston ja kasvillisuuden tarpeisiin soveltuvia istutusalueita tulee sijoittaa korttelialueen niille osille, jotka eivät ole kulkureittiä tai muuta toiminnallista aluetta. Erityistä huomiota osoitetaan toiminnallisen alueen lähiympäristöön, kulkureittien varsiin sekä sisäänkäyntien ympäristöön. Piholla tulee olla puita ja muuta puuvartista kasvillisuutta. Suositeltavia isoja puulajeja ovat koivut, pihtakuuset sekä pilaritervalepät. Pienissä puissa suositeltavia ovat kukkivat puut. Pieniä nurmikaistoja vältetään ja niiden sijasta käytetään monipuolisesti matalia pensaita, perennoja tai heiniä. Erillisiä pieniä istutuslaatikoita ei sallita, vaan lähtökohtaisesti istutusalueiden tulee olla samassa tasossa kulkuväylien kanssa, laajempina pihalle integroituna istutusaltaina tai korotettuina istutusalueina. Pihalla on toivottavaa olla maastonmuotoilua, kuten loivia kumpareita pihan puustoisilla osilla.

kuvat 39. Kansipihan tulisi olla ilmeeltään rehevä ja suositeltavaa olisi käyttää myös läpäiseviä pinnoitteita.

kuva 40. Leikkauksessa E esitetty alimman kerroksen asuntoterassin kaide liittyy korttelia rajaavaan tukimuriin.

Polkupyöräpaikat ja katokset

Polkupyöräpaikat mitoitetaan kaavan ohjeiden mukaan. Pihakaavioon on merkitty pihalle sijoittuvien pyöräpaikkojen ohjeellinen sijainti. Pyöräkatokset ovat luonteeltaan kevyitä ja ilmavia, niiden tulee olla samaa laatutasoa rakennusten ja muiden pihan rakenteiden kanssa.

Jätehuoneet tai -astiat

Korttelin jätepiestuet sijoittuvat pihalle pihakaaviossa osoitettuihin paikkoihin. Syväkeräyssäiliöinä toteutettu jätepieste rajataan muusta piha-alueesta pensasaidanteella, matalalla tummapintaisella muurilla tai vastaavalla rakenteella.

Kulkuväylät

Tontteja yhdistävät kulkuväylät toteutetaan yhtenäisin materiaalein. Pääasiallinen kulkureitti toimii myös huolto- ja pelastustienä. Lisäksi on kapeampia vain kävely-yhteytenä toimivia yhteyksiä puistoon, kadulle ja korttelin eri osien välillä.

Pintamateriaalit ja rakenteet

Pihat rakennetaan yhtenäisin materiaalein vaihteittain toteuttaessakin. Laajoja läpäisemättömiä päällystealueita, kuten asfalttiapintoja, vältetään. Laajat yhtenäiset päällystepinnat jäsennellään luonnonkivi- tai betonilaatta-aluein. Kulkureittien reunat viimeistellään luonnonkivisin reunatuin. Sisäänkäyntien edustat on kivetty. Portaat ovat kiviaineisia. Paikoituskannen maanpäälliset rakenteet, kuten ilmanvaihtohormit ja savunpoistorakenteet sijoitetaan osaksi rakennuksia tai pihan rakenteita. Korttelin piharakenteet muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden rakennusten kanssa.

Hulevesijärjestelyt

Alueen hulevedet ohjataan pois kannelta kohti maanvaraisia pihan osia ja katualuiden hulevesiviemäriin. Pihan maanvaraisille osille varataan tilaa hulevesien viivytysrakenteille, joissa hulevesiä viivytetään hulevesimääräyksen mukaisesti. Hulevesien viivytysrakenteiden ohjeellinen sijoittelu on esitetty pihakaaviossa. Hulevesien viivytysrakenteet tulee integroida pihan muuhun maastonmuotoiluun ja kasvillisuuteen. Pihakaavion ohjeelliset lumien kasauspaikat on suunniteltu siten, että sulamisvedet pääsevät valumaan maanvaraisille osille ja siitä edelleen hulevesiviemäriin.

kuva 41. Leikkaus D puistokäytävästä Prisma-korttelin suunnasta. Alla leikkaus C puiston keskivaiheilta.

kuva 42. Kaavio piha-alueiden toiminnallisesta järjestelystä.

RAKENNUSTEN PERUSRATKAISUT

Arkkitehtuuri ja tyyli

Asuinrakennukset muodostavat muotokieleltään yhtenäisiä 2-4:n rakennuksen ryhmiä. Massoitteua jäsennetään erikorkuisilla rakennusmassan osilla, joiden matalampi osa on sisänvedetty katulinjasta. Julkisivujen aukotus muodostuu vertikaalisesta aiheesta ja ikkunat on ryhmitelty selkeiksi kokonaisuuksiksi.

Mittasuhteet

Rakennukset ovat kahdeksan - yhdeksän kerrosta korkeita pistemäisiä rakennuksia. Korkeamman rakennusosan kattolape on kallistettu kadulta pihan suuntaan.

Sovittaminen maastoon, sokkelit

Maantasokerroksissa sokkelin näkyvien osien verhouksena on tumma kiviainespinta.

Pysäköintilaitokset

Autopaikat sijoitetaan pihakannen alapuoliseen pysäköintilaitokseen. Pysäköintilaitosten kansitasot sovitetaan ja maisemoidaan siten, ettei kannen reunaa havaitse pihamiljöössä (kuva 42). Mahdolliset näkyvät osat käsitellään kaupunkikuvaan sopivina muureina.

Sisäpinnan, lattia ja yläpohja käsitellään vaaleina, esim. valkoisen sävyisinä, jotta avaruus ja valoisuus säilyvät kohtuullisella valoteholla. Ajorampit sijoitetaan rakennusmassojen sisään. Pysäköintilaitokset on liitettävissä viereisten tonttien laitoksiin. Pysäköintilaitoksien ilmanvaihtokanavat pyritään integroimaan rakennuksiin.

kuva 43. Pysäköintikaavio.

kuva 44. Julkisivu Sammonkadulle.

RAKENNUSTEN TILOJEN LIITTYMINEN YMPÄRISTÖÖN

Tilojen avautuminen lähiympäristöön

Pohjoisosan rakennusten julkiseen katu- ja toriympäristöön liittyvät osat suunnitellaan virikkeisinä ja toiminnallisesti elävinä kivijalkakauppojen, palveluiden, työhuoneiden, näyteikkunoiden ja sisäänkäyntien avulla.

Rakennusten liittyminen pihoihin ja puistoalueisiin toteutetaan hyödyntäen maantasokerroksia toiminnallisesti elävinä yksityisten palveluiden, yhteistilojen, asuntopihojen, sisäänkäyntien ja ikkunoiden sijoittamisen avulla.

Alimmat kerrokset (käsittely)

Liiketiloihin sijoitetaan Sammonkadun ja toriaukean varteen ja liiketilat suunnitellaan muunneltaviksi. Liiketiloihin tulee olla esteettömiä uloskäyntejä Sammonkadulle ja toriaukealle. Näyteikkunajulkisivujen tulee muodostaa mahdollisimman yhtenäisiä ketjuja. Näyteikkunajulkisivujen tulee mahdollisuuksien mukaan olla suuria ja läpinäkyviä. Toimitilojen sisällä oleva toiminta havaitaan ulkoa ja ulkotilan tapahtumia voidaan seurata sisältä.

Ylimmän kerroksen rakentaminen

Ylimmän kerroksen ylävalon käytön ja pitkien näkymien potentiaalit tulee hyödyntää asutosuunnittelua rikastavana mahdollisuutena. Kattomuodot mahdollistavat ylimmät asunnot korkeana tilana.

Asuinrakennusten ilmastointikonehuoneet tulee sovittaa osaksi veistoksellista rakennuksen hahmoa ja kattomaailmaa.

Porrashuoneet

Sammonkadun varella esteettömät sisäänkäynnit sekä pihalta että kadulta.

Muualla pihatasosta ja/tai kellaritasosta. Ikkunalliset porrashuoneet mahdollistat luonnonvalon ja näkymiä hissistä ulos.

kuva 45. Näkymä Sammonkadulta korttelitorin kohdalta.

kuva 46. Viitteellinen periaateleikkaus korttelin 885 kohdalta.

Yhteistilat

Sallitaan kaavamääräysten ohjeiden mukaan. Ohjeellinen sijoittuminen on esitetty piha- ja pysäköintitasojen kaavioissa.

Ulkoiluväline-, lastenvaunu- ja polkupyörävarastot

Tilat sijoitetaan rakennusmassan sisään esteettömästi.

- Liiketilat
- Asuintilat
- Asumista palvelevia yhteis-, varasto- ja huoltotiloja sekä teknisiä tiloja (+yht)
- Kerrosalaan laskettavat yhteistilat
- Pysäköintihalli
- 84 pp Ohjeellinen kaattu polkupyörän säilytyspaikka

kuva 47. Pohjakaavio pihatasokerroksen toiminnoista.

RAKENNUSOSAT

Katto- ja räystäätarkaisut

Kattokerrosten muotoilu muodostaa alueelle omanalaisen identiteetin kauko- maisemassa. Korkeamman rakennusosan kattolape on kallistettu kadulta pihan suuntaan.

Julkisivujen materiaalit ja värit

Rakennusten julkisivukäsittelyssä tulee suosia selkeitä ja laajapintaisia arkkitehtonisia teemoja, joita voivat olla esimerkiksi yhtenäiset parvekekentät, riittävän laajat julkisivukokonaisuudet ja ikkunaryhmät. Maantasokerros on julkisessa ympäristössä jatkuvassa vuorovaikutuksessa ympäristön käyttäjän kanssa, joten sen detaljoini ja käsittely tulee harkita erityisen huolella. Keinoina voidaan käyttää myös taiteellisia ratkaisuja. Julkisivut ovat saumatonta kiviaines pintaa esim. rappausa, keltaisin värisävyin.

Parvekkeet

Sammonkadulle rakennettaviin rakennusmassoihin sisältyvät parvekkeet ovat sisäänvedettyjä tai ranskalaisia parvekkeita. Ulostyöntäviä parvekelinjoja ei sallita. Sisäpihalle avautuvat parvekkeet muodostavat yhtenäisen parvekekentän. Parvekekaiteet ovat metalli- lasirakenteisia, metalliosat ovat tumman värisiä ja lasit ovat kirkkaita tai kuultavia laseja. Parvekkeiden tulee olla lasitettavissa.

Ikkunat

Näkyvät ikkunarakenteet, vesipellit yms. tehdään tummina.

Sisäänkäynnit

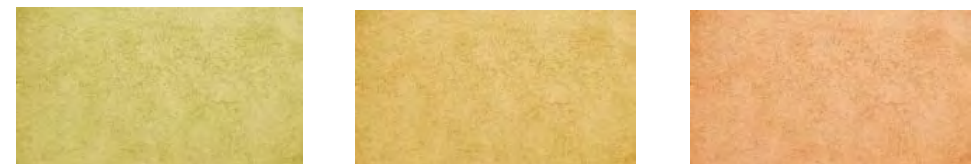
Pääsisäänkäyntien tulee olla kadunpuoleisilla julkisivuilla sisäänvedettyjä tai julkisivupinnassa. Porrashuoneiden sisäänkäyntien tulee erottua selkeästi. Sisäänkäyntiä korostetaan porrashuoneen ikkunalla, joka sijaitsee eri korkuisten rakennusmasojen rajakohdassa. Sisäänkäyntejä voidaan korostaa erilaisilla materiaali- ja/tai varivaihteluilla.

kuva 48. Julkisivu itään

kuva 49. Näkymä Sammonkadulta.

kuva 50. Julkisivun hienorappaus, väri vaalean keltaisen eri sävyjä.

AARONAUKIO JA TIILIKYLÄNPUISTO

Puistomuuntamo

Tiilikylänpuistossa, areenan pohjoispuolella, sijaitseva puistomuuntamo tulee liittää osaksi puiston muuta ilmettä ja sen asemaa tulee pyrkiä häivyttämään puistomiljöössä. Muuntamorakennuksen julkisivut ovat väriltään tummia ja esimerkiksi metallipintaisia. Verhoilussa voidaan käyttää metalliritilää tai vastaavaa keventävää ja ilkvaltakestävää materiaalia. Muuntamon vierelle tulee istuttaa pensaita ja köynnöksiä.

Rakentamistapaohjeen laatimisvaiheet

